

Αριθμός _____

Επίθετο _____

Όνομα _____

Όνομα πατέρα _____

**THE G C SCHOOL OF CAREERS
NICOSIA**

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Σχολική χρονιά 2013-2014

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

(Αυτό το γραπτό αποτελείται από **11 σελίδες**, συμπεριλαμβανομένης της σελίδας αυτής).

B. ΚΕΙΜΕΝΟ (30 μονάδες)

Διαβάζω αργά και προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο και μετά απαντώ στις ερωτήσεις που το ακολουθούν. **Προτού γράψω οτιδήποτε, προβληματίζομαι για το τι ζητά η κάθε ερώτηση!**

Αργύρης Εφταλιώτης

Η λαχτάρα του γερο-Ανέστη

Την πέρασε τη ζωή του κι ο γέρος ο Ανέστης στην ξενιτιά, ζωή παραδαρμένη, караβοτσακισμένη ζωή. Όχι δα και πως τη λύγισε την ψυχή του η φτώχεια, που χρυσάφι έπιανε και κάρβουνο γινότανε. Από τέτοιους πόνους η ψυχή του δεν έπαιρνε. Τον κρυφότερωγε όμως πάντα της πατρίδας ο ακοίμητος ο καημός, και σαν είδε και απόειδε πως ελπίδα πια δεν του απόμεινε, σαν άρχισε κι έنيωθε στα γέρικα στήθια του την ανατριχίλα του Χάρου, το ‘καμε απόφαση και τράβηξε για τα λημέρια των παιδικών του χρόνων.

Αλλιώςτικος γέρος αυτός ο Ανέστης! Για του κόσμου τα μεγαλεία δεν τον πολυέμελε κιόλας. Ωστόσο να γυρίσει από τα ξένα και να φυτρώσει ανάμεσα στους δικούς του με τέτοια χάλια, ύστερα από χρόνους και χρόνους αγωνία και βάσανο, δεν του ερχότανε και πολύ. Θα πεις, οι στενοί συγγενείς του συχωρεμένοι όλοι, κι άλλους απ’ ανίψια και τέτοιους δε θ’ αντάμωνε πια, εξόν ίσως δυο τρεις εξαδέρφους, γέρους κι αυτούς. Μα να πάλι, από δω το γύριζε, από κει το γύριζε, δεν του πήγαινε. Τ’ όνειρό του ήτανε να ξαναφανεί στην πατρίδα του, μα να είναι και κάτι. Δεν το κατάφερε τ’ όνειρο; Τι να πηγαίνει πια τώρα και να τους δείχνει τη γύμνια του! Έλα όμως που δεν το ‘θελε και να πεθάνει στα ξένα! Να ζήσει στα ξένα, ναι. Μα να πεθάνεις στα ξένα και οι πατριώτες σου να γλυκοκοιμούνται στο μοσχομυρισμένο τους χώμα – αυτό δεν μπορούσε να το βαστάξει ο γέρος.

Τ’ ονειρευότανε λοιπόν και το λαχταρούσε ν’ αποθάνει στον τόπο του, κι έτσι ξεκίνησε. Να πάει όμως μέσα στο χωριό και να πει πως εγώ είμαι ο Τάδες, αυτό δεν τ’ αποτολμούσε.

— Έπειτα είναι κι αργά. Ποιος θα με πονέσει πια τώρα! έλεγε μονάχος του, καθώς άραζε το βαπόρι σε λιμάνι που γειτόνευε με τ’ αγαπημένο νησί του.

Μόλις πάτησε πόδι εκεί, τράβηξε ίσια στο νοσοκομείο μαζί με τα λίγα υπάρχοντά του.

— Να μείνουν αυτά εδώ, λέει στους ανθρώπους εκεί. Εμένα δε μου είναι και πολύ χρειαζόμενα. Ο πρώτος ασθενής που θα θεραπευτεί κι είναι έτοιμος να ξενιτευτεί του τα χαρίζετε.

Και γίνεται άφαντος ο γερο-Ανέστης.

Τραβάει κατά τη Σκάλα, βρίσκει καϊκι και σ’ ένα μερόνυχτο μέσα κοιτάει τις ολόχαρες ακρογιαλιές του νησιού του. Εκεί που η πλάση λες και λούζεται κάθε πρωί και λαμπροφορείται θεοφώτεινη, εκεί που στα πρώτα του χρόνια ο γέρος μας έπαιξε μ’ ανάλαφρη καρδιά και με ξένοιαστο νου, εκεί ξαναβρέθηκε τώρα, καταδαμασμένος από του χρόνου τ’ ακαταπόνετο χέρι, σκυφτός,

ρυτιδιασμένος, βουλιασμένα τα μάτια του, τα χέρια τρεμάμενα. Ήταν παράμερη εξοχή, που το καλοκαίρι μονάχα τη θυμούνται οι χωριανοί και τη διαλέγουνε για τα γλέντια τους.

Τώρα όμως, άνοιξη ακόμα, ο γέρος ο Ανέστης πλανιόταν ολομόναχος στη λησμονημένη εκείνη γωνιά του κόσμου, βγάζοντας ξεφωνήματα και ακατανόητα λόγια, κάθε φορά που αγνάντευε βράχο ή χωράφι ή κορφοβούνι τριγύρω και του θύμιζε της νιότης τα χρόνια. Μια πάνω στην άλλη μαζευότανε στον αναγαλλιασμένο του νου οι παλιές οι ιστορίες, τα παλιά τα γλέντια, τα περασμένα τα πρόσωπα και τα πράγματα, που κάθε κύμα έλεγες και τα τραγούδαγε με το γλυκό του μουρμουρητό, εκεί που πλαγιασμένος τώρα στον ήλιο μισοάνοιγε κάθε λίγο τ' αδυνατισμένα του μάτια, να τις δει άλλη μια φορά και να τις χύσει μες στην ψυχή του τις πάντα ίδιες, αγέραστες ομορφιές της πατρίδας του.

Μόλις το βράδυ βράδυ, σαν άρχισε το σκοτάδι και πλάκωνε, κι αυτός ακόμα έβλεπε τ' αντικρινά τα βουνά ενός άλλου νησιού, μόλις τότε στοχάστηκε πως, όταν ξεπήδησε από το καΐκι και τράβηξε κατά την εξοχή, δε νοιάστηκε μήτε ενός μερόνυχτου ψωμί να πάρει μαζί του.

— Κι αν μείνω και νηστικός μια νυχτιά, τι πειράζει; λέει τότες. Θα με θρέψει της πατρίδας τ' αγέρι ως το πρωί.

Κι αποκοιμήθηκε στην ακρογιαλιά, δίπλα στις θάλασσας το νανούρισμα, με το νου μαγεμένο από τις χιλιάδες εικόνες, που τις ανιστορούσε όλες εκείνες τις ώρες.

Δεν τα ξανάνοιξε πια τα βαρεμένα του μάτια ο γέρος. Πιο γνωστικό κι από πολλούς φίλους το κύμα, νανούρισε την ψυχή του με το μουρμουρητό του και την έστειλε μια και καλή στον αιώνιο τον ύπνο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Δίνω με δικά μου λόγια την περίληψη του πιο πάνω κειμένου σε 80 περίπου λέξεις.

---

2. Γιατί ο γερο-Ανέστης δε θέλει να γυρίσει στο χωριό του;

---

3. Να περιγράψετε τα συναισθήματα του γερο-Ανέστη από τη στιγμή που φτάνει στο νησί του.

Γ' ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (25 ΜΟΝΑΔΕΣ)

1. Συμπληρώνω τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο **μονολεκτικό** τύπο του **συγκριτικού** ή του **υπερθετικού βαθμού** των επιθέτων και των επιρρημάτων που βρίσκονται στις παρενθέσεις.

- Ήταν ο _____ (**δριμύς**) χειμώνας που περάσαμε.
- Θυμώνει ακόμα και με τα _____ (**μικρός**) λάθη των παιδιών της.
- Σηκώθηκε _____ (**νωρίς**) από τις άλλες μέρες γιατί είχε πολλή δουλειά στο γραφείο.
- Αποδείχτηκε _____ (**επιεικής**) από την περσινή καθηγήτριά τους.
- Η διαχειρίστριά μας είναι _____ (**ευγενής**) με όλους τους ενοίκους της πολυκατοικίας.
- Όταν απουσιάζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προεδρεύει ο _____ (**γέρος**) από τους βουλευτές.
- Ο βαθμός αυτού του διαγωνίσματος ήταν ακόμη _____ (**κακός**) από τον προηγούμενο.
- Τα _____ (**πολύς**) παιδιά δε δήλωσαν συμμετοχή στην εκδρομή λόγω οικονομικού προβλήματος.

2. Συμπληρώνω τις προτάσεις βάζοντας τα ρήματα **στο χρόνο και στο πρόσωπο που ταιριάζει**.

- _____ (**εκφράζω**) με θάρρος και ηρεμία τις απόψεις του για κάθε ζήτημα που _____ (**προκύπτω**) όταν συναντηθήκαμε.
- Πάντα _____ (**βλέπω**) τους καλεσμένους του, _____ (**σηκώνομαι**) και τους καλωσορίζει θερμά.
- Χτες το βράδυ όλοι μας _____ (**αγρυπνώ**) γιατί ήταν άρρωστος ο παππούς.
- Πρέπει να _____ (**αιτιολογώ**) τις απόψεις σας, για να είστε πειστικοί.
- Αν κρίνω από τα αποτελέσματα φαίνεται πως ήδη _____ (**παραμελώ**) τα καθήκοντά σας.

- Συχνά τα βράδια του περσινού καλοκαιριού _____ (διηγούμαι) όσα υπέφερα στην ξενιτιά.
- Όταν χτες _____ (γυρίζω) ο πατέρας από τη δουλειά, τα παιδιά _____ (φεύγω) για το σχολείο.

3. Συμπληρώνω τα κενά βάζοντας τα **ουσιαστικά** των παρενθέσεων στο **σωστό τύπο**. (Όπου χρειάζεται θα βάλετε και το άρθρο).

- Πλήθος αυτοκινήτων παραμένουν μπλοκαρισμένα σε κεντρικές _____ (λεωφόρος) της _____ (πόλη).
- Ως πρόεδρος του _____ (σύλλογος) έχει πολλά και δύσκολα _____ (καθήκον).
- Η ταχυδρομική εταιρεία αποφάσισε να προσλάβει άμεσα δυο νέους _____ (διανομέας).
- Η τιμή του _____ (κρέας) ανέβηκε κατακόρυφα τις τελευταίες βδομάδες.
- Η μητέρα κέρασε _____ (καφές) και γλυκά τους _____ (μουσαφίρης).
- Οι _____ (επίπτωση) του _____ (κάπνισμα) στην υγεία είναι τεράστιες.

4. Μεταφέρω τις παρακάτω προτάσεις από την **ενεργητική** στην **παθητική φωνή** και από την **παθητική** στην **ενεργητική φωνή**.

- Σας προσκάλεσα γιατί σας θεώρησα φίλους μου.

_____

_____

- Οι αγωνιστές του 1821 δόξασαν την πατρίδα μας.

_____

_____

- Έχουν δοθεί βραβεία στους άριστους μαθητές από το δήμαρχο της πόλης.

- Όπως δείχνουν οι δημοσκοπήσεις, ο κ. Παπαδόπουλος θα εκλεγεί πρόεδρος από το λαό για δεύτερη πενταετία.

- Τα ψάρια τα έφαγαν τα γατιά.

- Η συνείδησή μας μας ελέγχει για τις πράξεις μας.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ (20 Μονάδες)

1. Επιλέγω και **γράφω τη λέξη** που νομίζω ότι δίνει την ορθή σημασία των **υπογραμμισμένων** λέξεων:

- **αυθεντικός**: πλαστός, ανθεκτικός, ειλικρινής, γνήσιος.

_____

- **άξεστος**: αναίσθητος, ανίδεος, απολίτιστος, αξύριστος.

_____

- **πρόσκαιρος**: προσωρινός, προσωπικός, παντοτινός, άκαιρος.

_____

- **παρασταίνω**: διαγράφω, απεικονίζω, πραγματοποιώ, συντάσσω.

_____

- **δαιδαλώδης**: ιδεώδης, φλογερός, πολύπλοκος, ακαθόριστος

_____

2. Εξηγώ **όσο καλύτερα μπορώ** τις ακόλουθες **μεταφορικές** φράσεις, που είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο:

- Χρυσάφι έπιανε, κάρβουνο γινότανε.

_____
_____

- Τον κρυφότερωγε όμως πάντα της πατρίδας ο ακοίμητος ο καημός.

_____
_____

- Ένωθε στα γέρικα στήθια του την ανατριχίλα του Χάρου.

_____
_____

- Να φυτρώσει ανάμεσα στους δικούς του με τέτοια χάλια δεν του ερχότανε.

_____
_____

- Τι να πηγαίνει πια τώρα και να τους δείχνει τη γύμνια του!

_____
_____

3. Γράφω ένα παράγωγο ουσιαστικό για την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις.

- κρατούμαι _____
- νίβω _____
- φταίω _____
- εισάγω _____
- γράφω _____

4. Συμπληρώνω τα κενά με τα **αντίθετα** των λέξεων που βρίσκονται στις παρενθέσεις.

- Ένωθα _____ (περήφανος) που άκουγα τον πατέρα μου να με _____ (επαινεί) για κάθε μου πράξη .
- Ο _____ (ανέντιμος) στο τέλος δικαιώνεται.
- Το έδαφος της περιοχής μας είναι _____ (άγονο).
- Η πληροφόρηση ήταν _____ (ελλιπής) και _____ (υποκειμενική).
- Το κράτος είναι υποχρεωμένο να καλύψει πρώτα _____ (έκτακτες) ανάγκες.
- Τα καλοκαίρια τη _____ (θυμούνται) οι χωριανοί και τη _____ (διαλέγουν) για τα γλέντια τους.
- Του θύμιζε _____ (της νιότης) τα χρόνια.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Πριν παραδώσω το γραπτό μου, ελέγχω ότι:

1. Έχω γράψει το ονοματεπώνυμό μου!
2. Έχω απαντήσει όλες τις ερωτήσεις!
3. Έχω διαβάσει τις απαντήσεις μου μία-μία προσεκτικά!

ΤΕΛΟΣ